

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้
เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียน
ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*

DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL USING ACTIVE
LEARNING STRATEGIES TO ENHANCE ANALYTICAL THINKING SKILL
AND ENGLISH LEARNING MOTIVATION OF UPPER SECONDARY
STUDENTS

วีณประภา เจริญเชาว์

Weenaprapa Chernghcow

ศักดา สวาทะนันท์

Sakda Swathanan

น้ำผึ้ง อินทะเนตร

Nampueng Intanate

สมเกียรติ อินทสิงห์

Somkiart Intasingh

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Chiang Mai University, Thailand

E-mail: weenaprapa1@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอน แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสถิติทดสอบ t วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและบรรยายพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ

* Received 5 August 2022; Revised 22 August 2022; Accepted 25 August 2022

3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (B - TAA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ กระตุ้นความอยากรู้คู่แรงจูงใจ วางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในทีม ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ และยืนยันความถูกต้อง 4) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน, ภาษาอังกฤษ, การเรียนรู้เชิงรุก, ทักษะการคิดวิเคราะห์, แรงจูงใจ

Abstract

The Objectives of this research article were to develop an instructional model using active learning strategies to enhance analytical thinking skill and English learning motivation of upper secondary students and to investigate the results after implementing the developed instructional model whose quality was assessed by 5 professionals. A sample of 28 eleventh-grade students was obtained by using cluster random sampling. The data collection instruments consisted of an instructional model quality assessment form, an analytical thinking skill assessment form, and an English learning motivation assessment form. The quantitative data were analyzed by using mean, percentage, standard deviation, and t - test. Descriptive content analysis was used to analyze the qualitative data. The findings revealed that there were 6 components of the instructional model developed by researcher including 1) objectives, 2) principles, 3) 4 stages of B-TAA model: *boosting motivation (B)*, *team learning planning (T)*, *analytical participation (A)*, and *accuracy confirmation (A)*, 4) learning media and resources, 5) student and teacher roles, and 6) measurement and evaluation. The overall quality assessment of the developed model was found at the highest level (mean = 4.83). The results of instructional model implementation indicated that the students had higher levels of their analytical thinking skills and learning motivation after the implementation at the statistical significance level of .01.

Keywords: Instructional Model, English, Active Learning, Analytical Thinking, Motivation

บทนำ

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ เอกสารและผลงานวิจัยของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา ปี 2562 พบว่า ผู้เรียนในระบบการศึกษาทุกระดับยังมีความรู้ใน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับที่ยังไม่พึงประสงค์ เท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการนำความรู้และทักษะที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการในการทำงานในปัจจุบันที่ต้องการผู้ที่มีทักษะ การคิดวิเคราะห์และนวัตกรรม (Analytical Thinking and Innovation) เพื่อผลิตแรงงาน ตามความต้องการของตลาดโลก อีกทั้ง จากผลการประเมินทักษะการอ่าน PISA หรือ OECD ปี 2018 พบว่า นักเรียนไทยขาดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ขั้นสูง ซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะ สำคัญที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2021) เพื่อให้ได้กำลังคนที่มีคุณภาพ ตามแผนการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2560 - 2579) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกนโยบายเพื่อมุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญ และเพื่อให้ สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นให้เด็กวัยเรียนและ วัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในด้านสภาพการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยจาก นักวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอนยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Method) กล่าวคือ ยังไม่มีการใช้กิจกรรมการสอนที่สามารถพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ หรือ การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง แต่ยังคงเน้นการถ่ายทอดเนื้อหา จากตำรา ส่งผลให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการสร้างเสริมประสบการณ์ การ คิดวิเคราะห์ ไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ขาดความพร้อมในการเรียนรู้ เมื่อเรียนไม่เข้าใจ จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดความสนใจ และแรงจูงใจในวิชาที่เรียน เพื่อที่จะสร้างแรงจูงใจในการ เรียนแก่ผู้เรียนนั้น McClelland เชื่อว่าแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งควรให้ ความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจอื่น ๆ ผู้ที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูง (McClelland, D. C., 1985) เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียนรู้ ครูผู้สอน จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ความต้องการในการเรียนรู้ มีอิสระในการเรียนรู้ และ มีความต้องการพัฒนาตนเองจนสามารถปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จและช่วยให้ผลการปฏิบัติงาน นั้นมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่จากงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน พบว่า ถึงแม้จะมีความพยายามในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนในด้าน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และ เสริมสร้างแรงจูงใจ แต่รูปแบบที่พัฒนาขึ้นยังขาดความสมบูรณ์ และไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และเสริมสร้างแรงจูงใจได้อย่างชัดเจน

(Edwards, M. G., 2019); (Fatih, M., & Pinar F., 2015); (มยุรี นระว้าง, 2549); (สุวิมล พงษ์พันธ์, 2548); (เวียงชัย อติรัตนวงษ์, 2553); (อนุเบศ ทศนิยม และ สุมาลี ชุกกำแพง, 2563)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ตั้งแต่ปลายปี 2562 จนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ต้องปรับวิธีการเรียนการสอนมาเป็นแบบออนไลน์มากขึ้น จากระบบที่ปรับเปลี่ยนใหม่ และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 - 2564 พบว่า ผู้เรียนมีความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนลดลงอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ อีกทั้งกระบวนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ทำให้ครูผู้สอนกลับไปใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากขึ้น ผู้เรียนจึงขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างที่เคยเป็น ส่งผลต่อคะแนนทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนอยู่ที่ ร้อยละ 37.26 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน และจากการสัมภาษณ์ ผู้เรียนพบว่า สาเหตุเกิดจากการขาดสมาธิและกำลังใจในการเรียนเนื่องจากไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และครูผู้สอนโดยตรง ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยภายนอกด้านสิ่งแวดล้อมภายในชั้นเรียน (Classroom Environment factor) ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากสามารถลดทอนพฤติกรรมการณ์การเรียนของผู้เรียน และส่งผลให้ระดับแรงจูงใจลดลงตามไปด้วยได้ อ้างถึงใน (สมเกียรติ อินทสิงห์, 2562) และจากการสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ จึงถือเป็นประเด็นท้าทายสำหรับครูผู้สอนและผู้วิจัยที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และเสริมสร้างแรงจูงใจของผู้เรียน และได้พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวคิดและวิธีการที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความรับผิดชอบต่อการเรียนของผู้เรียน การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเรียนรู้ นั้นอย่างจริงจัง (Actively Involved) โดยผู้เรียนต้องอ่าน เขียน อภิปราย หรือแก้ปัญหา ในงานที่ใช้การคิดขั้นสูงในระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมิน (Chickering, A. W. & Gamson, Z. F., 1987) ด้วยกลวิธีที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกนี้ จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ทำ และคิดในสิ่งที่ทำ (Bonwell, C. C. & Eison, J. A., 1991) อีกทั้งยังมีงานวิจัยของ พูนสุข อุดม ที่พบผลจากการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่า ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ สามารถเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีเจตคติที่ดี มีความคงทนในการเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุขอย่างแท้จริง ซึ่งถือเป็นวิธีการที่เหมาะสม

ในการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้เรียน การกำกับตนเอง และการเป็นเจ้าของกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง (พูลสุข สังข์รุ่ง, 2550) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่มุ่งให้เป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สามารถแสดงศักยภาพของตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (R&D) ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การคิดวิเคราะห์ และการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภายใต้แนวคิดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ โดยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์ในระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในรายวิชา (อ32221) ภาษาอังกฤษอ่านและเขียน 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ตั้งแต่ เดือนธันวาคม 2564 - กุมภาพันธ์ 2565

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้ และปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพรูปแบบ ทางด้านการสอนภาษาอังกฤษ ด้านหลักสูตร และ ด้านการวัดและประเมินผล รวมจำนวน 5 คน และ 2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ ปีการศึกษา 2564 ซึ่งคณะกรรมการเรียน จำนวน 13 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 498 คน

กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร และการสอน จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่านและเขียน 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 28 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น
- 2) แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน
- 3) แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4) แบบวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) การสังเคราะห์สาระสำคัญ แนวทาง และ สรุปหลักการเกี่ยวกับแนวคิดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, ทักษะการคิดวิเคราะห์, และแรงจูงใจในการเรียน

2) การสังเคราะห์กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์สาระสำคัญ แนวทาง และ สรุปหลักการ และ ผสมผสานข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยเลือกความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในวิชาภาษาอังกฤษ ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอันดับที่ 1 – 3 มาสังเคราะห์

3) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผ่านการคัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ กำหนดบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน และ ระบุแนวทางการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

4) วางแผนในการจัดการเรียนรู้โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

5) นำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้แบบ ประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยอยู่ที่ 4.83

6) นำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับ กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Pilot study) จำนวน 29 คน และ นำข้อค้นพบมาปรับปรุงรูปแบบ การเรียนการสอนให้สมบูรณ์

2.2.2 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของรูปแบบ การเรียนการสอน และการสร้างแบบประเมินแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

2) กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมิน โดยพิจารณาคุณภาพ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง (Accuracy) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) (Sanders, J. R., 1994) และ ออกแบบข้อคำถามย่อยในการประเมินตามองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 6 องค์ประกอบ

3) นำแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไป ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่า IOC พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.60 – 1.00

2.2.3 แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์

1) สร้างแบบทดสอบปรนัย โดยศึกษารายละเอียดของ คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษอ่านและเขียน 2 โครงสร้างรายวิชา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2) นำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์นี้ ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่า IOC พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.80 - 1.00

3) ปรับปรุง และ นำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์นี้ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.24 – 0.86 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) มีค่าตั้งแต่ 0.25 - 0.75 และ มีค่าความเชื่อมั่น (rtt) 0.85

4) จัดทำแบบทดสอบโดยการคัดเลือกข้อคำถาม ในการวัดความรู้เรื่องหลักสูตรที่มีคุณภาพดีตามสาระสำคัญ 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

2.2.4 แบบวัดแรงจูงใจ

1) สร้างแบบวัดแรงจูงใจ โดยศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจ การวัดแรงจูงใจ และการสร้างแบบวัดโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2) นำแบบวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00

3) นำแบบวัดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนี้ไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.51 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) 0.86

4) จัดทำแบบวัดแรงจูงใจในการเรียนคัดเลือกข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สะท้อนถึงแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพดี จำนวน 20 ข้อ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโนทัยพายัพ ในวิชาภาษาอังกฤษอ่านและเขียน 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

3.3 ผู้วิจัยนำผลข้อมูลคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ และระดับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน มาประเมินผลการใช้รูปแบบ และปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การขยายผลการใช้ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนารูปแบบฯ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลเทียบกับเกณฑ์การแปลผลที่กำหนด

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และค่าสถิติทดสอบ t เปรียบเทียบผลก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลผลที่กำหนดไว้

เช่นเดียวกับข้อ 1 รวมทั้งใช้ค่าสถิติทดสอบ t เปรียบเทียบผลก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ 1) การใช้สิ่งเร้าเพื่อกระตุ้น ดึงดูด ความสนใจ หรือเชื่อมโยงเข้าสู่ประเด็นที่จะเรียน 2) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและจัดกิจกรรมในทุกกระบวนการ 3) การสร้างประสบการณ์ด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดขั้นสูง โดยการลงมือปฏิบัติ 4) ใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อสรุป ประมวลผลเชื่อมโยง และสร้างมโนทัศน์ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ และ 5) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ผ่านการตอบสนองต่อผลการเรียนรู้และการให้ผลย้อนกลับ

1.3 กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (B-TAA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กระตุ้นความอยากรู้คู่แรงจูงใจ (Boosting Motivation: B) 2) วางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในทีม (Team Learning Planning: T) 3) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ (Analytical Participation: A) และ 4) ยืนยันความถูกต้อง (Accuracy Confirmation: A)

1.4 สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สื่อประกอบการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ แอปพลิเคชัน 2) เอกสารตำรา 3) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และ 4) ห้องสมุดโรงเรียน

1.5 บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน บทบาทของผู้เรียน คือ ผู้ปฏิบัติกิจกรรม บทบาทของผู้สอนคือ ผู้สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้สนับสนุน กระตุ้น แนะนำ ตรวจสอบ และยืนยันความถูกต้องแก่ผู้เรียน

1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2) การประเมินการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน 3) การประเมินชิ้นงาน และ 4) การประเมินทักษะ โดยมีผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน (ค่าเฉลี่ย 4.83)

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นดังนี้

2.1 คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนเรียนกับหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์		$\bar{X}$	SD	คิดเป็นร้อยละ	df	t
1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านเนื้อหา	ก่อนเรียน	4.21	1.57	38.31	27	20.14**
	หลังเรียน	9.89	1.47	89.94		
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์	ก่อนเรียน	4.21	1.57	42.14	27	8.55**
	หลังเรียน	6.71	2.35	67.14		
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านหลักการ	ก่อนเรียน	3.57	1.37	39.68	27	10.57**
	หลังเรียน	6.46	1.17	71.83		
รวม	ก่อนเรียน	11.18	2.97	37.26	27	26.12**
	หลังเรียน	23.07	4.17	76.91		

**p< .01

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีระดับคะแนนทางการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยเท่ากับ 11.18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 37.26 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง และหลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นักเรียนมีระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย 23.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.91 อยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนพบว่า หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน นักเรียนมีระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ความสัมพันธ์ และหลักการ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนา แสดงได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น (มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ)

ระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ		$\bar{X}$	SD	df	t
1. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้	ก่อนเรียน	4.12	0.45	27	2.35*
	หลังเรียน	4.27	0.52		
2. ความต้องการในการเรียนรู้	ก่อนเรียน	3.56	0.72	27	3.83**
	หลังเรียน	3.92	0.72		
3. อิสระในการเรียนรู้	ก่อนเรียน	3.72	0.79	27	4.78**
	หลังเรียน	4.19	0.63		
4. ความต้องการพัฒนาตนเอง	ก่อนเรียน	4.17	0.61	27	4.18**
	หลังเรียน	4.46	0.50		

ระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ		$\bar{x}$	SD	df	t
รวม	ก่อนเรียน	3.89	0.55	27	5.35**
	หลังเรียน	4.21	0.47		

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เฉลี่ยเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก และหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นักเรียนมีระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน นักเรียนมีระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) กระบวนการของรูปแบบ 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ประเมินว่ามีคุณภาพเกี่ยวกับ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านการใช้ประโยชน์ พบว่า เฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาศัยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ซึ่งช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเป็นเหตุเป็นผล เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี ที่สรุปได้ว่าการที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดได้นั้น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีสิ่งสำคัญ คือ ต้องมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (ทิศนา ขัมมณี, 2557) โดยคำนึงถึงทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งการจัดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนต้องมีความต่อเนื่องกัน จึงจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ อีกทั้ง Joyce, Well และ Calhoun กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีความสัมพันธ์กันในทุกองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนการสอน หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนของหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนและผู้เรียน และการวัดประเมินผลจำเป็นต้องผ่านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จึงจะทำให้รูปแบบการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ จึงสามารถกล่าวได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

สอนอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Joyce, B., et al., 2009)

2. จากผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายเป็นประเด็นย่อย ดังนี้

2.1 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นักเรียนมีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีพื้นฐานมาจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning ที่ใช้เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้กิจกรรมที่หลากหลายผ่านสื่อและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย อีกทั้งรูปแบบการเรียนการสอนนี้สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจนสามารถหาคำตอบ สรุปความ แยกแยะ หาความสัมพันธ์ และสรุปหลักการในหลายแง่มุม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Ausubel ที่เน้นเรื่องการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่ากับความรู้ใหม่อันเป็นพื้นฐานของแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ด้วยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงจากการทำงานร่วมกัน ได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและโต้แย้งกันหรือยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการส่งเสริมความรู้ ความคิด และมุมมอง ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนจึงสูงขึ้น นอกจากนี้ การใช้รูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบยังส่งผลให้ทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้นด้วย (Ausubel, D. P., 1968)

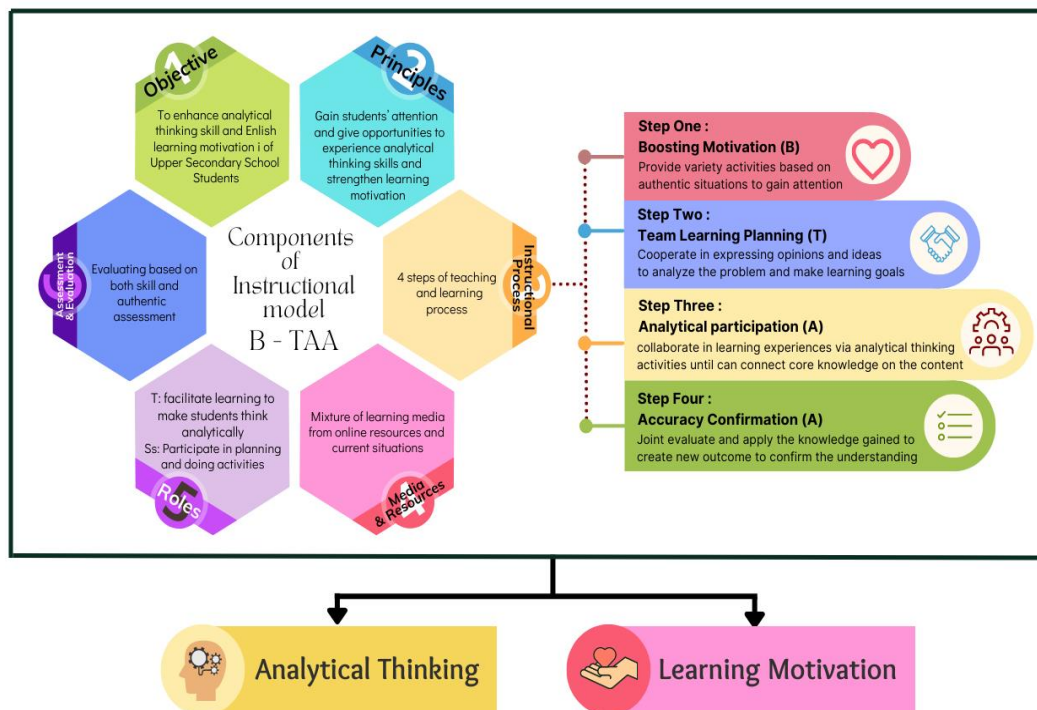
2.2 ด้านแรงจูงใจในการเรียน หลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นักเรียนมีระดับแรงจูงใจในการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จะเริ่มต้นด้วยการกระตุ้นความอยากรู้แก่ผู้เรียน และอยากที่จะพัฒนาตนเองผ่านการตั้งประเด็นคำถาม การใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย และเมื่อสามารถสร้างเป้าหมายในการเรียนให้ผู้เรียนได้แล้ว ก็จะสามารถต่อยอดความสนใจในการเรียนได้ วิจารย์ พานิช ให้แนวคิดว่า ผู้เรียนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับการถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้เรียนเชิงรุก ร่วมกันกำหนดเป้าหมายกระบวนการ รวมทั้งเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตนเองเกิดทักษะตามที่ต้องการ (วิจารย์ พานิช, 2556) โดยมีครูเป็นโค้ช ช่วยตั้งคำถาม แนะนำ และให้การป้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้เป็นรายคน ซึ่งสอดคล้องกับ ขั้นตอนที่ 2 - 4 ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น คือ ผู้เรียนซึ่งเป็นเจ้าของและผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ มีอิสระในการวางแผนร่วมกัน ผ่านกิจกรรมที่ต้องร่วมกันคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียน

ทำงานเป็นทีมอย่างเป็นอิสระ (Autonomy) ทำแบบคนรู้จริง (Mastery) และอย่างรู้คุณค่า (Purposeful) ซึ่งเป็นวัฒนธรรมใหม่ของการเรียนรู้ และการทำงานในศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการนี้ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนและทราบถึงพัฒนาการของตนเองได้จากการเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของกันและกัน ทำให้ได้มุมมองที่หลากหลายในการพัฒนางานและพัฒนาตนเอง อีกทั้งได้รับความร่วมมือ กำลังใจและแรงผลักดันจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ผู้เรียนจึงเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นเมื่อได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนนี้

องค์ความรู้ใหม่

ข้อค้นพบใหม่ที่เป็นผลจากการวิจัยคือ รูปแบบการเรียนการสอน B-TAA ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นฐาน ที่สามารถส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของ 3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (B-TAA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 3.1) กระตุ้นความอยากรู้ 'คู' แรงจูงใจ (Boosting Motivation: B) 3.2) วางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในทีม (Team Learning Planning: T) 3.3) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ (Analytical Participation: A) และ 3.4) ยืนยันความถูกต้อง (Accuracy Confirmation: A) 4) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอน B-TAA

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการเรียนการสอน B-TAA นี้ ถือเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการนำกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนประสบความสำเร็จ ผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ 4 ขั้นตอน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของ 3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (B-TAA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 3.1) กระตุ้นความอยากรู้คู่แรงจูงใจ (Boosting Motivation: B) 3.2) วางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในทีม (Team Learning Planning: T) 3.3) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ (Analytical Participation: A) และ 3.4) ยืนยันความถูกต้อง (Accuracy Confirmation: A) 4) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ต้องอาศัยเวลาและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเคยชินกับการคิดวิเคราะห์ในทุกบริบท จึงควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ (Analytical participation) มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนตกตะกอน และเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับ

องค์ความรู้ใหม่ จนสามารถสรุปหลักการจากเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ โดยครูผู้สอนอาจมีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำในช่วงเริ่มต้นมากเป็นพิเศษ และมีการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ เพื่อให้สามารถต่อยอดความรู้ได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมายที่วางไว้ (Scaffolding) 2) แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้อย่างชัดเจน เนื่องจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในของผู้เรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยต้องอาศัยวิธีการและเครื่องมือในการวัดที่เหมาะสมและสามารถสะท้อนแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างแท้จริง ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์บริบทของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความต้องการในการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เรียนในการได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจในการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบัน 2) ควรมีการนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (B-TAA) ไปทดลองใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดด้านอื่น ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ 3) ควรนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (B-TAA) ไปทดลองใช้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยและเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 4) ควรมีการศึกษาพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ทฤษฎีการเชื่อมโยง เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการศึกษายุคดิจิทัลในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- ทิตนา แหมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลสุข สังข์รุ่ง. (2550). มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: พี เค อินเตอร์ ปรีนท์.
- มยุรี นระว้าง. (2549). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหัวหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- วิจารณ์ พานิช. (2556). ผู้เป็นเจ้าของการเรียนรู้ : 1 บทบาทของ นร. และครูที่เปลี่ยนไปในยุค digital learning. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2564 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/559353>
- เวียงชัย อติรัตนวงษ์. (2553). การพัฒนาการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขามแก่นนคร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2021). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านและแนวทางในการยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สมเกียรติ อินทสิงห์. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวความคิดการเรียนรู้โดยปรากฏการณ์เป็นฐานและกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความรู้เรื่องหลักสูตรความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักศึกษาวิชาชีวศัพท. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล พงษ์พันธ์. (2548). การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามวัฏจักร 4 MAT ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทักษะกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อนุเบศ ทศนิยม และ สุมาลี ชุกกำแพง. (2563). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7(6), 31-44.
- Ausubel, D. P. (1968). Educational Psychology : A Cognitive view. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). Active learning: Creating excitement in the classroom. Washington, D. C.: The George Washington University.
- Chickering, A. W. & Gamson, Z. F. (1987). Seven principles for good practice in undergraduate education. Retrieved February 25, 2561, from <http://www.lonestar.edu/multimedia/SevenPrinciples.pdf>
- Edwards, M. G. (2019). High School Teachers' Perceptions of Developing Critical Thinkers via the Socratic Method. USA: High School Teachers' Perceptions of Developing Critical Thinkers via the Socratic Method.

- Fatih, M. & Pinar F. (2015). Investigation of factors affecting critical thinking skills. *The Business and Management*, 6(4), 110-123.
- Joyce, B. et al. (2009). *Models of teaching*. New York: Pearson Education, Inc.
- McClelland, D. C. (1985). *Human motivation*. Chicago: Foresman Scott.
- Sanders, J. R. (1994). *The program evaluation standards*. (2nd ed). Thousand Oaks: SAGE Publications.